

SZÜLÉSZET-NŐGYÓGYÁSZAT A HÁZIORVOSI GYAKORLATBAN

Póka Róbert dr ➤ *Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar,
Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, Debrecen*

O L O H U

A cikk online változata
megtalálható a
www.olo.hu weboldalon.

A Háziorvos Továbbképző Szemle hagyománya és egyik küldetése, hogy a többségében háziorvosi praxist folytató olvasótábor és az orvostudomány más területeinek képviselői között fennálló kapcsolatot erősítse. E kapcsolat erősítésének igénye mindenek előtt abból fakad, hogy a háziorvosok egyre nagyobb szerepet kapnak a kórházi ápolás csökkentésére irányuló szakpolitikai elvek megvalósításában. Természetesen nem az a cél, hogy a háziorvosokra szülész-nőgyógyász szakorvosi feladatok háruljanak, hanem pusztán az együttgondolkodásról és az együttműködés lehetőségének javításáról van szó. Számos fejlett ország alapellátó rendszerében működik már az a szemlélet, amely szerint a kompetenciák átfedése lehetővé teszi a határterületi egészségügyi problémák megoldását mindkét fél számára, s ezáltal csökkenthető a felesleges szakorvosi beutalások és fekvőbeteg ellátások száma, ugyanakkor a szakorvosi ellátás minősége javul azáltal, hogy az adott egészségügyi állapot felmérésében, az egészség megőrzésében és fejlesztésében, azaz a prevencióban a háziorvosi praxisok kulcsszerepet töltenek be. A szülész-nőgyógyászat egyik legfontosabb sajátossága, hogy hasonlóan a családorvosláshoz, a női populáció minden tagjával előbb utóbb kapcsolatba kerül. A nemi érés speciális problémái megoldásában (pl. fiatalkorra jellemző cisztás petefészek-betegség, női metabolikus szindróma, endometriosis) valamint az életkor előre haladásával a családtervezés tudatos irányításában szükségessé válhat a fogamzásgátlás vagy éppen a gyermekvállalás sikertelensége indokolja a szakorvosi segítségnyújtást. E területek specifikus tudásanyaga ma már lényegesen meghaladja az általános szülész-nőgyógyászat ismereteit és a reproduktív endokrinológia speciális tudásanyagát és eszköztárát igénylik. Ma már

rendkívül ritka, hogy spontán vagy orvosi segítséggel ne jönne létre az áhított várandósság. A várandósok gondozását irányító szülészorvosok a prekonceptcionális gondozástól a prenatális diagnosztikán keresztül a szülés körüli ellátás speciális kérdéseit is magában foglaló fetomaternális medicina, illetve perinatológia körében is specializálódnak. A szakma XXI. századi fejlődését már lehetetlen úgy követni és művelni, hogy annak egyes részterületeiben is a legmagasabb szintű jártassággal bírjanak szakorvosaink. A klasszikus nőgyógyászati tevékenységet lényegesen meghaladó tudásanyaggal önálló diszciplínává nőtte ki magát az uroginékológia és a nőgyógyászati onkológia. Szakmánk legfontosabb újdonsága tehát a részterületek diverzifikációja és a szubspecialitások megjelenése.

A Háziorvos Továbbképző Szemle olvasói számára ajánlom a Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kara, Szülészeti és Nőgyógyászati Intézete három munkatársának és egy Fulbright ösztöndíjasának írását, amelyben a szűkebb érdeklődési területük háziorvosi szempontból fontosabb ismereteit foglalják össze. Mind a négy összefoglaló közlemény a részterület változásait hangsúlyozza ki, törekedve a téveszmék eloszlására és a legizgalmasabb újdonságok kiemelésére.

E színes palettából természetesen nehéz és igazságtalan lenne kiemelni néhányat. Ehelyett inkább abban foglalnám össze az újdonságokat, hogy a szülész-nőgyógyászat mind a négy szubspecialitásában meghatározó szereppel bír, s egyben a leghatékonyabbnak bizonyul a rendszeres egészségügyi állapotfelmérés, az egészséges életmódra nevelés, a közösségi egészségfejlesztés és a megelőző ellátás. Korszerű háziorvoslás nélkül a szülészeti-nőgyógyászati tevékenység eredményessége és fejlődése elképzelhetetlen.